

Vejledning om PCB i byggematerialer

Gladsaxe Kommune
By- og Miljøforvaltningen
Rådhus Allé 7
2860 Søborg
Tlf. 39 57 50 00

Februar 2013

Forord

Denne vejledning henvender sig til borgere, bygherrer, rådgivere, entreprenører og håndværkere i Gladsaxe Kommune, der står overfor at skulle håndtere byggematerialer, der indeholder poly chlorerede biphenyler (PCB).

Hvis du som borger i Gladsaxe Kommune står for at skal renovere dit hus, skal du være opmærksom på, at specielt bløde fugematerialer rundt om døre og vinduer kan indeholde store mængder PCB. PCB blev brugt i huse der er bygget eller renoveret i perioden 1950 og frem til 1. januar 1977. PCB blev forbudt 1. januar 1977.

Vejledningen indeholder oplysninger om PCB i primært byggematerialer, håndtering af PCB-holdige materialer, anmeldelse af midlertidige aktiviteter og farligt affald.

Vejledningen vil løbende blive opdateret, hvis der fremkommer ny viden omkring emnet.

Sidste nyt om PCB

1. januar 2013 trådte der nye regler i kraft i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1309 af 18. december 2012 om affald, hvor man fremover har pligt til at screene for PCB inden man går i gang med nedrivning eller renovering, hvis ejendommen er opført eller renoveret i perioden 1950-1977. Dog er der kun tale om projekter, der er større end 10 m² eller giver mere end 1 tons byggeaffald. Du finder screeningskemaet for PCB i anmeldelseskema for PCB-holdigt affald på <http://www.gladsaxe.dk/Default.aspx?ID=59942>

Du skal altid udfylde skemaet og fremsende det til Gladsaxe kommune, uanset om der konstateres PCB eller ej.

Sundhedsstyrelsen fremsendte 4. januar 2011 et nyt notat om PCB og sundhed, hvori det fremgår – ved niveauer over 3000 ng PCB/m³ i indeluften, tilråder Sundhedsstyrelsen, at der gribes ind uden unødigt forsinkelse. Denne passus er rettet i denne udgave.

10. juni 2011 lancerede Slots- og Ejendomsstyrelsen, Socialministeriet, Erhvervs- og Byggestyrelsen, Sundhedsstyrelsen og Miljøstyrelsen i samarbejde med Arbejdstilsynet en ny hjemmeside www.pcb-guiden.dk her kan du finde flere oplysninger omkring PCB.

Hvis du har spørgsmål om PCB kan du kontakte Miljøafdelingen på telefon 39 57 59 29, inden du går i gang med arbejdet.

Miljøafdelingen 26. februar 2013

Hvad er PCB?

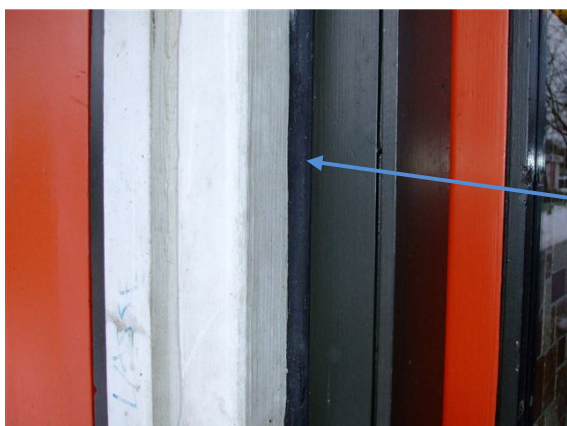
PolyChlorerede Biphenyler (PCB) er en miljø- og sundhedsskadelig kemisk stofgruppe, der er meget stabil og svært nedbrydelig i naturen. PCB har nogle gode tekniske egenskaber og blev brugt meget i byggeindustrien i perioden 1950 og frem til 1. januar 1977, hvor det blev forbudt. PCB er i ren form en gullig olielignende væske, der er elektrisk isolerende. PCB blev blandt andet tilsat olieprodukter og brugt som blødgørere i faste produkter. PCB var meget populært i blandt andet lim, fugemasse og maling. PCB kan normalt ikke brænde.

Hvorfor er PCB farligt?

PCB bliver let optaget af levende organismer og ophobet i fødekæden (blandt andet i fisk) og vil til sidst ende i vores mad. Mennesker optager PCB gennem mad, huden eller luftvejene. PCB har indvirkning på visse dyrearters reproduktion og kan påvirke menneskers immunforsvar. PCB kan føre til udvikling af kræft.

Hvor finder du PCB?

De største koncentrationer af PCB kan man finde i fugematerialer der er benyttet i samlinger på betonelementer samt udendørs rundt om døre og vinduer. Disse materialer er benyttet i stor stil ved renoveringer og nybyggerier i **perioden 1950 til 1977**. Man benyttede ligeledes PCB i samlingerne i termovinduer mellem glaslagene. Hvis en fuge stadigvæk er blød, efter 30 år, er der stor sandsynlighed for at den indeholder PCB, da det netop er meningen med at man tilsatte PCB i fugemassen.

Bløde fuger fra perioden 1950 til 1977 indeholder typisk høje koncentrationer af PCB og helt op til 30 %.

Denne fuge er lagt mellem dørkarm og betonelement.

Der stor sandsynlighed for, at PCB har spredt sig fra fugemassen og over i dørkarm og beton.

Man brugte PCB i visse typer maling, der kunne modstå vind og vejr, malingen blev primært benyttet på beton og visse stålkonstruktioner. PCB blev ligeledes benyttet i mange elektriske produkter (fx kondensatorer og transformere) og visse typer kabelbakker.

Hvordan bliver PCB spredt til omgivelserne?

Når du håndterer materialer, der indeholder PCB, kan der ved forkert behandling blive frigivet støv eller dampe med PCB til omgivelserne. Hvis man ikke bortskaffer affaldet korrekt, kan det ligeledes blive spredt til naturen. Du kan også selv blive udsat for PCB, hvis du ikke håndterer materialer med PCB korrekt. PCB spreder sig fra det oprindelige materiale fx fugemasse over i vinduesrammer og beton eller murværk. Koncentrationerne af PCB er væsentligt mindre end i selve fugemassen, men stadigvæk tilstrækkelig til at affaldet skal specialbehandles hos godkendt modtager. *PCB kan afdampe og sætte sig på andre materialer såsom døre, vægge, gulve og lofter. Der kan ske en opkoncentrering af PCB over en årrække i materialerne.*

Hvordan undgår du spredning af PCB til omgivelserne?

Hvis du håndterer materialer med PCB, skal du sikre, at materialerne ikke kommer i kontakt med omgivelserne, samt at du opbevarer og bortskaffer affaldet efter kommunens anvisning.

På www.asbest.dk, som er Dansk Asbestforenings hjemmeside, kan du finde en vejledning om PCB, og hvilke forholdsregler du skal tage, når du skal håndtere PCB-holdige materialer.

Hvornår er PCB-holdigt affald farligt?

Koncentration af PCB	Type affald	Behandlingsmetode for affald
> 50 mg PCB/ kg	Farligt affald	Destrueres på godkendt forbrændingsanlæg eller deponeres underjordisk (i udlandet).
Ca. 0,1–50 mg PCB/kg	Ikke farligt affald	Bør destrueres på godkendt forbrændings anlæg, men kan deponeres, hvis det er svært at håndtere (fx beton). Det er Miljøstyrelsens vurdering, at deponeringen af det PCB-holdige affald ikke bør ske på et deponeringsanlæg for farligt affald, men i stedet på følgende måde: <ul style="list-style-type: none"> Affald, hvor PCB-indholdet er mindre end 1 mg/kg, kan deponeres på deponeringsanlæg for inert affald Affald, hvor PCB-indholdet er mellem 1 og 50 mg/kg, kan deponeres på deponeringsanlæg for mineralsk affald eller blandet affald <p>For så vidt angår deponering af PCB-holdigt affald på deponeringsanlæg for <i>mineralsk eller blandet affald</i>, er det Miljøstyrelsens anbefaling, at det PCB-holdige affald bør deponeres i særskilte celler, hvor det efterfølgende kan lokaliseres.</p> <p>For så vidt angår deponering af PCB-holdigt affald på deponeringsanlæg for <i>inert affald</i>, er indholdet af PCB så lavt, at Miljøstyrelsen ikke anbefaler deponering af PCB-holdigt affald i særskilte celler på disse deponeringsanlæg.</p>
Ca. < 0,1 mg PCB/kg	Betragtes som ikke forurenset	Kan genanvendes efter nærmere regler og ved anmeldelse til kommunen.

Hvilke krav er der til indeklime?

Sundhedsstyrelsen har opstillet vejledende grænseværdier for PCB-koncentrationer i indeluften i boliger, institutioner, skoler og lignende:

- Er der mere end 3000 ng PCB/m³ luft, tilråder sundhedsstyrelsen, at der gribes ind uden unødigt forsinkelse. Dette kan indebære, at PCB-holdige materialer bør fjernes.
- Er der mellem 300-3000 ng PCB/m³ luft, skal du sørge for, på længere sigt, at bringe koncentration under 300 ng PCB/m³ luft.

Ved høje koncentrationer af PCB i indeluften, bør du straks sørge for, at nedbringe indholdet af PCB i luften. Det kan du fx gøre ved at fjerne fugemateriale med PCB. Når det PCB-holdige materiale er fjernet, vil kommunen eller Arbejdstilsynet foretage yderligere risikovurdering. Det er kommunen der træffer beslutning om sundhedsrisikoen i private boliger. Hvis der er tale om en arbejdsplads, er det Arbejdstilsynet, der træffer afgørelsen.

Nedrivning og renovering

Hvis dit hus er bygget eller renoveret i perioden 1950-1977 og skal rives ned eller renoveres, skal bygningen **screenes for PCB**, hvis det drejer sig mere end 10 m² eller 1 tons byggeaffald.

Udsortering af byggeaffald skal ske på pladsen.

Man har pligt til i dag, at sortere byggeaffald i følgende fraktioner til genanvendelse:

- natursten,
- uglaseret tegl,
- beton,
- blandinger af stenmaterialer, uglaseret tegl og beton,
- jern og metal,
- gips,
- stenudd,
- jord
- asfalt
- blanding af beton og asfalt

Termoruder skal også udsorteres til genanvendelse, termoruder der ikke kan genanvendes skal deponeres.

Du skal udfylde skema - **anmeldelse, PCB-holdigt**

affald på <http://www.gladsaxe.dk/Default.aspx?ID=59942> og fremsende det til Gladsaxe Kommune inden du går i gang.

Hvis dit hus er fra perioden 1950 til 1977, er der stor sandsynlighed for PCB i fugematerialerne og i termo-vinduerne. Når du udskifter døre og vinduer, skal du fjerne det gamle fugemateriale inden du sætter nyt i. Når du fjerner fugematerialet, skal du sikre, at der ikke sidder mere tilbage på murværket. I mange tilfælde kan det blive aktuelt at fjerne 2-5 cm af murværket, inden du sætter nye vinduer i.

Hvis du som selvbygger fjerner PCB-holdigt materiale fra dit eget hus, skal du sikre, at det sker forsvarligt. Personer under 18 år må ikke arbejde med at fjerne PCB.

Anmeldepligt for midlertidige aktiviteter

Bygherrer skal anmelde midlertidige aktiviteter, der er støvende, støjende eller på anden måde kan genere omgivelserne, til kommunen *senest 14 dage*, før de begynder arbejdet.

Anmeldesskema for midlertidige aktiviteter finder du på www.gladsaxe.dk/miljo se også **Vejledning om midlertidige aktiviteter (bygge- og anlægsaktiviteter)**. Har du spørgsmål om at anmelde midlertidige aktiviteter, kan du ringe til Miljøafdelingen på telefon 39 57 59 29.

Du skal som udgangspunkt ikke anmelde arbejde med PCB til Arbejdstilsynet, hvis du følger Branche Arbejds miljø Rådet (BAR) for Bygge og Anlægs "Branchevejledning om håndtering og fjernelse af PCB-holdige bygningsmaterialer". Har du spørgsmål om arbejdsmiljø, kan du kontakte Arbejdstilsynet på telefon 70 12 12 88.

Anvisning af PCB-holdigt affald

Du skal anmelde PCB-holdigt affald til kommunens Miljøafdeling, der anviser affaldet til et godkendt modtageanlæg. Anmeldelse af PCB-holdigt affald skal ske på **Anmeldelse, PCB-holdigt affald** Skemaet finder du på <http://www.gladsaxe.dk/Default.aspx?ID=59942>

Under 200 kg PCB-holdigt affald skal ikke anvises, hvis du afleverer affaldet på Gladsaxe Kommunes Genbrugsstationen, Turbinevej 10, 2730 Herlev i overensstemmelse med Genbrugsstationens modtageregler. Du må fragte affaldet til Genbrugsstationen i en bil på maksimalt 3500 kg (plus eventuel anhænger).

Genbrugsstationen har åbent mandag-søndag mellem 9 og 18.

Opbevaring af PCB-holdigt affald

Du skal opbevare og aflevere PCB-holdigt affald forsvarligt, helst i lukket beholder af glas eller metal. Ellers skal du følge modtageanlæggets anvisninger.

Ansvar ved PCB forurening

Sker der en forurening med PCB på din og eventuelt naboers ejendomme, er det dig som bygherre, der har ansvaret for oprydning.

Hvis uheldet er ude

Sker der spredning af PCB til omgivelserne, skal du kontakte

- Miljøafdelingen ved spredning udendørs (39 57 59 29)
- Byggesagsafdelingen ved spredning indendørs i private boliger (39 57 59 05)
- Arbejdstilsynet ved spredning indendørs i virksomheder (71 12 12 88)

Yderligere oplysninger

Kan du finde på:

- Sundhedsstyrelsens hjemmeside på www.sundhedsstyrelsen.dk
- Arbejdstilsynets hjemmeside på www.at.dk

- Byggestyrelsens hjemmeside på www.bygningsstyrelsen.dk
- Det bør du vide om PCB på www.pcb-guiden.dk

Gladsaxe Kommune
By- og Miljøforvaltningen
Rådhus Allé 7
2860 Søborg
Telefon 39 57 50 00
Fax 39 66 35 95
bymiljo@gladsaxe.dk
www.gladsaxe.dk/miljo

Åbningstider:

Mandag - Fredag 10:00-14:00

Telefontider:

Mandag - Fredag 09:00-14:00

**I tilfælde af miljøuheld skal Beredskabet kontaktes
på telefon 112**

**Miljøafdelingen kan kontaktes indenfor normal arbejdstid
på telefon 39 57 59 29**

